

sosíalurinn

Nr. 40
Mikudagin
1. júní 1977
50. árgangur
Leysasöla 2,00 kr.

frælsi
javnaður
bróðralag

Eru rækjur norðan fyri Føroyar?

Nýggi rækjutrolarin Fame skal møguliga gera nøkur royndartog

Spurningurin um rækjur eru millum Føroyar og Ísland hevur ofta verið frammí, men enn tykjast menn ikki at vera samdir um tað finnst rækjur so sunnaliga. Tað hava higartil heldur ikki verið gjørdar royndir at finna rækjur á hesum leiðum.

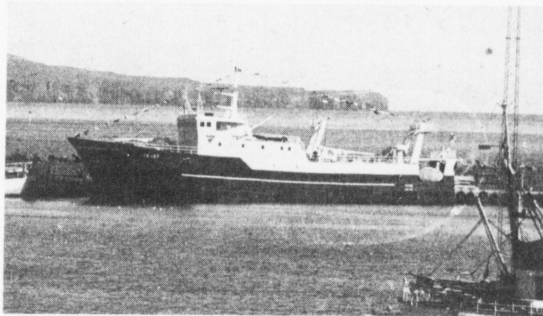
I kvöld fer rækjutrolarin Fame av Havnini til Grønlands at royna. Í samrøðu við John Dam, skipara, nevnið hann møguleikan at gera nøkur royndartog eftir rækjum norðan fyri Ryggini millum Føroyar og Ísland.

Í sending í útvarpinum nakað herfyri nevndu fiskifróðingar okkara eisini møguleikan at finna rækjur norðan fyri Føroyar. Jakup Sverri Joensen helt, at tað er ringt at siga nakað um henda møguleikan, men segði, at tað er ikki víst, at tað ikki finst rækja norðan fyri Føroyar. Hann visti á, at íslendingar hava funnið rækjur á norðureysturlandinum, og tað er sami kaldi sjógvurin, sum kemur her suður ígjøgnum. Botnurin norðan fyri Føroyar er bleytur, og tað er tann botnurin sum rækjan vil hava. Hin fiskifrøðingurin, Kjartan Hoydal heldur, at eru rækjur ikki norðan fyri Føroyar, so skuldi tað verið tað einasta staðið á norðurlavini, har rækjur ikki eru.

— Vit vita jú, segði Kjartan, at rækjan er óslitin úr Kanada, Vesturgørlandi, Eysturgørlandi, Jan Mayen, Barentshavinum og allan vegin suður við norsku strondini.

— ★ —

Nýggi rækjutrolarin hjá John Dam kom á havnina hvítu-

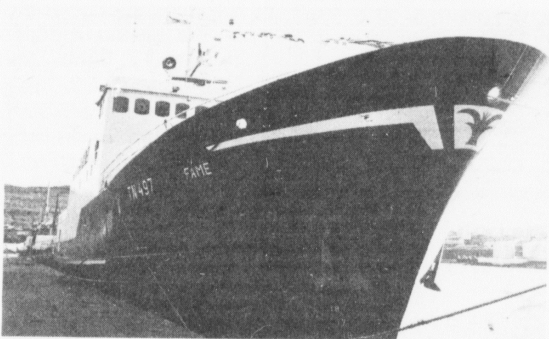

Nýggi rækjutrolarin Fame

sunnudag. Trolarin hevur fingið navnð Fame.

Hetta er fyrsti rækjutrolarin av sínum slag í heiminum. Umborð á trolararnum er ein rækjuverksmiðja.

Nýggi trolarin er bygdur á Langstenverft nærhendis Molde í Noreg. Hann kostar 19,9 miljónir norskar krónur. Varð hann kontraherður í dag, hevði hann kostað tær 25.

Fame er útgjörður við eini 1800 hesta Wichmann maskinu. Á royndartúrinum herfyri gekk hann 12,7 mil. Ferðin úr Noreg til Føroya var 11,7 mil.

Rækjuverksmiðja

Hetta er fyrstu ferð at ein rækjuverksmiðja verður roynd umborð á skipi. Á verksmiðjuni eru tvær rækjupilkimaskinur, kókari, tvær frystitunnellir og transportbónd.

Við Fame til Føroya var stjórin á verksmiðjuni í Hirtshals. Hann sigur seg verða heilt væl nøgðan við verksmiðjuna.

Á veg til Føroya royndarkoyrdu teir rækjumaskinurnar við trimum tonsum av rækjum. Henda royndin eydnaðist stak væl.

John Dam, sum verður skipari á fyrsta túrinum hjá Fame, sigur, at skal skipið bera seg, so skal hvør av manningini fáa millum 140.000 og 150.000 kr. fyri túrin, t.v.s. at trolarin skal fiska fyri 12 miljónir kr. um árið.

John sigur, at teir hvønn túrin skulu hava eina 380 tons av rækjum. Av hesum eru 150 tons pilkaðum rækjum sum við dagsins prisum skuldu givið 10 miljónir krónur og síðani 220 tons av ópilkaðum rækjum fyri umleið 4 miljónir krónur. Tilsamans 14 miljónir krónur. Átlanin er at hvør túrin verður 3 mánaðar, 31 mans vera við trolaranum.

John Dam skipari

Øll nútímans tól

Rækjutrolarin er útgjörður við øllum nútímans tólum á brúnni og á dekkinum. Á brúnni er umframt radar, ekkolodd og decca eisini ein sonendur Sæte-litenavigator, sum skal brúkast til at navigera við. Við hesum tóli, sum kostar umleið 160.000 krónur, kann skipið navigera beint, antin tað er stætt í Grønlandi ella í Føroyum. Tað eru

Framhald á síðu 4

Trolararnir gevast við toskaveiðuni undir Grønlandi

Grønlendingar og føroyingar hava higartil veitt 14.000 tons

Teir føroysku trolararnir, sum royna eftir toski undir Grønlandi, gevast í hesi vikuni við veiðuni. Eftir samráð millum landsstýrið og reiðararnar fyri teir fýra trolararnar, er semja um, at trolararnir gevast við toskaveiðuni. Veidd eru higartil í ár 6500 tons av toski, sum er meiri enn tað duplta, sum varð veitt alt árið í fjør. Grønlendingar sjálvir hava veitt umleið 8000 tons av toski hetta sama tíðarskeiðið.

Samanlagt eru sostatt tilsamans 14.000 tons av toski veidd undir Grønlandi. Samlaða toskakvotan, sum er tillutað føroyingum og grønlendingum uttanfyri 12 fjórðingarmarkið er 19.000 tons.

Samráðast skal nú um føroyingar kunnu sleppa at veiða eina ávísa nøgd av toski við garnabátum.

Landsstýrið væntar, at vit fáa loyvi til nakrar garnabátar um ikki so nógvur sum í fjør at veiða tosk undir Grønlandi restina av árinum. Men tann treytin er galdandi, at fer tann føroyska og grønlenska kvotan at ganga undan, so mugu føroyingar geva grønlendingum tað, teir kunnu veiða.

VEDRIÐ

Lágætt millum sunnan og útsynning sunnan. Megi 3-4. Skýggja og ælingur. Hitin millum 8 og 11 stig.

Keypmannahavn 12°, Ålborg 13°, Oslo 14°, Bergen 11°, Stockholm 11°, Göteborg 13°, Helsinki 10°, Reykjavík 11°, Mallorca 22°, Rhodos 27°, Athen 23°, Rom 25°, London 13°, Edinburgh 15°, Paris 17°, Malaga 22°, Venezia 21°.